

Віктор КУЗЬМЕНКО,

*аспірант кафедри інформаційних технологій та
інформаційних систем ДРІДУ НАДУ*

СОЦІАЛЬНА МЕРЕЖА ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ЕЛЕКТРОННОЇ ДЕМОКРАТІЇ (НА ПРИКЛАДІ м. БЕРДЯНСЬК)

Сучасні тенденції розвитку інформаційного суспільства в Україні та трансформація взаємовідносин між бізнесом, владою та громадою потребують упровадження відповідних технологій, які мають забезпечити максимальне залучення суб'єктів владних повноважень та об'єктів публічного управління до процесів управління державою. На цей момент в Україні обрано напрям імплементації електронного урядування до системи публічного управління. Саме цей крок, на нашу думку, привів до виникнення феномену електронної демократії в Україні, яка є об'єктивним наслідком трансформації класичної демократії в умовах інформаційного суспільства.

Однак, будь-то класична демократія, або електронна, важлива увага має приділятися формам та каналам комунікації між суб'єктами владних повноважень та об'єктами публічного управління.

В умовах класичної демократії органами публічного управління створюються відповідні структурні підрозділи, завданням яких є прийом та обробка звернень громадян щодо вирішення нагальних проблем та пропозицій щодо участі в процесах розробки управлінських рішень, які мають впливати на розвиток відповідної території. Зрозуміло, що з розвитком інформаційного суспільства заформалізовані бюрократичні процеси пов'язані з обробкою звернень громадян мають еволюціонувати. Інтернет, загальна доступна інформація та швидкісний обмін інформацією надають змогу уникнути бюрократичних перешкод та вивести на якісно новий рівень спілкування між суб'єктами владних повноважень та об'єктами публічного управління. Першою еволюційною формою та каналом була електронна пошта, яка знизила часові затрати щодо прийому та обробки звернень громадян та виключила необхідність звернення громадянина безпосередньо до органу публічної влади.

Наступним кроком, на нашу думку, має бути створення віртуального середовища, яке забезпечить спілкування між громадянами та органами публічного управління у мережі Інтернет. Підтвердженням цієї думки є широке використання соціальної мережі Facebook як комунікативного каналу між органами публічної влади, державними службовцями та посадовими особами місцевого самоврядування, громадськими організаціями та громадянами. Завдяки використанню соціальної мережі Facebook будь-який громадянин отримує інформацію від посадових осіб у режимі он-лайн, без бюрократичних перешкод, що в свою чергу веде до зниження соціальної напруги та підвищує рівень довіри громади до влади.

Однак, на нашу думку, використання соціальної мережі, як елемента електронної демократії має бути обов'язково унормоване або чинним законодавством, або рішенням відповідної місцевої ради. У будь-якій

соціальної мережі є різні загрози, і найважливіша – це компрометація особи/користувача цієї соціальної мережі, що може призвести до негативних наслідків.

Одним із прикладів створення соціальної мережі суб'єктом владних повноважень на місцевому рівні є досвід міста Бердянська.

Ресурс «Моя влада» (<http://mygov.bmr.gov.ua/>) у мережі Інтернет було створено відділом інформаційно-комунікаційних ресурсів виконавчого комітету Бердянської міської ради за розпорядженням міського голови. Мета ресурсу «Моя влада» як соціальної мережі – надання оперативної відповіді на будь-які питання жителів міста Бердянська стосовно життєдіяльності міста. Ресурс є власністю Бердянської міської ради, технічне обслуговування та працездатність забезпечується відділом інформаційно-комунікаційних ресурсів виконавчого комітету Бердянської міської ради. Визначені основні поняття та терміни і правила використання соціальної мережі, а також відповідальність співробітників структурних підрозділів виконкому та апарату міської ради за зміст повідомлень/коментарів, відповідей. Ресурс розміщується на серверах виконавчого комітету Бердянської міської ради та розроблено на основі open source Humhub (<https://www.humhub.org/>).

Важливою перевагою цієї соціальної мережі є автоматична реєстрація усіх депутатів, співробітників виконавчих органів міської ради, керівників комунальних установ, які є користувачами локальної інформаційно-комунікаційної мережі виконавчого комітету Бердянської міської ради. Для депутатів, посадових осіб, керівників комунальних установ розроблена та затверджена «матриця відповідальності», яка надає можливість громадянам звертатися саме до необхідної відповідальної особи.

На веб-сторінці «Моя влада», з використанням офіційного каналу Бердянської міської ради у мережі Youtube, розміщені освітні ролики, що надають можливість користувачам отримати інформацію про те, у який спосіб використовувати цей ресурс.

Однак, на нашу думку, є декілька ключових недоліків, а саме:

- відсутність контактної інформації, або посилань, про відділи, управління, комунальні установи, що свідчить про відсутність інтегрованості баз даних виконавчого комітету Бердянської міської ради;
- відсутність можливості голосування з питань, що унеможлиблює визначення пріоритетних завдань щодо розвитку міста;
- відсутність візуалізованих показників про кількість звернень, кількість оброблених звернень, показники задоволеності користувачів, що унеможлиблює визначити ефективність даного ресурсу;
- відсутність розповсюдження інформації про веб-портал «Моя влада» у засобах масової інформації;
- відсутність освітніх заходів щодо користування веб-порталом «Моя влада».

Таким чином, ідея використання органами публічного управління соціальних мереж як технології електронної демократії, що дозволить моніторити громадську думку, проблеми території та буде комунікативним

каналом, досить цікава та потребує подальшого розгляду та наукового обґрунтування. При цьому слід звернути увагу на нормативно-правове забезпечення функціонування подібних веб-порталів, захист персональних даних, обов'язкове проведення освітніх заходів та поширення інформації про веб-портал у засобах масової інформації.